

PROCEDURY DLA FIRM
OCHRONIARSKICH DOTYCZĄCE
REAGOWANIA NA ATAK NOŻOWNIKA W
OBIEKTACH HANDLOWYCH

OCHRONA OSÓB I MIENIA

15 LUTEGO 2025
WSB SECURITY
MARCIN NIEDOPYTALSKI

Procedury dla firm ochroniarskich dotyczące reagowania na atak nożownika w obiektach handlowych

1. Wstęp

Atak nożownika w hipermarkecie w Olkuszu ujawnił konieczność wdrożenia precyzyjnych i skutecznych procedur dotyczących reagowania na tego typu zagrożenia. Niniejszy dokument przedstawia szczegółowe wytyczne dla ochrony, operatora monitoringu oraz personelu marketu, mające na celu minimalizację strat w ludziach, skuteczną neutralizację zagrożenia oraz zapewnienie bezpieczeństwa klientów i pracowników.

2. Ogólne zasady reagowania na zagrożenie nożownika

1. **Zachowanie spokoju** – panika może doprowadzić do większej liczby ofiar.
2. **Natychmiastowa reakcja** – liczy się każda sekunda, aby ograniczyć skutki ataku.
3. **Priorytet: bezpieczeństwo ludzi** – głównym celem jest ewakuacja cywilów i zabezpieczenie miejsca zdarzenia.
4. **Współpraca z policją i służbami ratunkowymi** – wszelkie działania powinny być prowadzone w koordynacji z odpowiednimi służbami.

3. Procedury dla personelu ochrony

3.1. Działania ochroniarza w przypadku ataku nożownika

1. **Rozpoznanie zagrożenia**
 - Zidentyfikowanie napastnika (jego wygląd, ubiór, uzbrojenie).
 - Określenie liczby napastników oraz ich pozycji.
2. **Poinformowanie operatora monitoringu**
 - Przekazanie informacji o zagrożeniu.
 - Opisanie sytuacji oraz podanie liczby ofiar.
3. **Natychmiastowe powiadomienie służb ratunkowych**
 - Telefon do policji (112) z podaniem szczegółowego opisu sytuacji.

- Wezwanie pogotowia ratunkowego w przypadku rannych.

4. Zastosowanie zasad samoobrony

- Jeśli to możliwe, zastosowanie środków przymusu bezpośredniego (pałka, gaz pieprzowy).
- Użycie dostępnych środków do zatrzymania napastnika (np. bariery, blokowanie wyjść).

5. Izolowanie napastnika

- Jeśli to możliwe, ograniczenie jego mobilności poprzez blokowanie dostępnych dróg ucieczki.
- Nie podejmowanie zbędnego ryzyka – priorytetem jest bezpieczeństwo cywilów.

6. Współpraca z personelem marketu

- Wspólne kierowanie ewakuacją osób postronnych.
- Zapewnienie punktów zbiórki dla ewakuowanych.

4. Procedury dla operatora monitoringu

1. Monitorowanie sytuacji w czasie rzeczywistym

- Identyfikacja napastnika i śledzenie jego ruchów na kamerach.
- Analiza liczby poszkodowanych oraz miejsc zagrożenia.

2. Natychmiastowe powiadomienie służb ochrony oraz kierownictwa marketu

- Przekazanie informacji o lokalizacji zagrożenia i opisie sprawcy.
- Informowanie ochroniarzy o możliwych drogach ucieczki sprawcy.

3. Utrzymanie komunikacji z ochroną oraz policją

- Stałe przekazywanie danych dotyczących ruchów napastnika.
- Informowanie o lokalizacji klientów i personelu w niebezpieczeństwie.

4. Zabezpieczenie materiałów dowodowych

- Nagrywanie przebiegu zdarzenia do celów dochodzeniowych.

- Zabezpieczenie zapisów monitoringu na potrzeby policji.

5. Procedury dla personelu marketu

5.1. Zachowanie pracowników podczas ataku

1. Natychmiastowa reakcja

- Alarmowanie ochrony oraz operatora monitoringu.
- Powiadomienie klientów o konieczności ewakuacji.

2. Pomoc w ewakuacji klientów

- Wskazywanie najbliższych wyjść awaryjnych.
- Współpraca z ochroną w celu kierowania ruchem ludzi.

3. Ukrycie się w bezpiecznych miejscach

- Jeśli ucieczka nie jest możliwa, ukrycie się w zamkniętych pomieszczeniach.
- Gaszenie świateł i zachowanie ciszy, aby nie zwracać uwagi napastnika.

4. Pierwsza pomoc dla rannych

- Jeśli to bezpieczne, udzielanie pierwszej pomocy ofiarom ataku.
- Opatrywanie ran i tamowanie krwawień przy użyciu dostępnych materiałów.

6. Procedura ewakuacji marketu

6.1. Podział obowiązków

1. Ochrona

- Kierowanie ludzi do najbliższych wyjść.
- Blokowanie dostępu do strefy zagrożenia.
- Utrzymanie porządku i zapobieganie panice.

2. Personel marketu

- Pomoc w ewakuacji klientów.
- Informowanie o najbezpieczniejszych drogach wyjścia.

3. Operator monitoringu

- Śledzenie przemieszczania się tłumu i napastnika.
- Powiadamianie służb o ruchach sprawcy.

6.2. Organizacja ewakuacji

1. Komunikaty głosowe

- Wyraźne instrukcje dla klientów dotyczące wyjść awaryjnych.
- Komunikaty uspokajające, zapobiegające panice.

2. Zorganizowane opuszczanie budynku

- W pierwszej kolejności kobiety, dzieci i osoby starsze.
- Unikanie tłoku i paniki poprzez kontrolowany ruch tłumu.

3. Punkty zbiórki

- Określenie bezpiecznych miejsc gromadzenia się ewakuowanych.
- Sprawdzenie, czy wszyscy opuścili zagrożony teren.

7. Procedura postępowania po zakończeniu ataku

1. Ocena sytuacji

- Sprawdzenie, czy nie ma więcej zagrożeń.
- Przekazanie pełnego raportu policji.

2. Opieka nad poszkodowanymi

- Zapewnienie pierwszej pomocy.
- Współpraca z ratownikami medycznymi.

3. Dokumentacja zdarzenia

- Spisanie raportów przez ochronę oraz personel marketu.

- Przekazanie materiałów dowodowych policji.

4. Wsparcie psychologiczne

- Organizacja pomocy psychologicznej dla poszkodowanych.
- Zapewnienie wsparcia pracownikom i świadkom zdarzenia.

8. Wnioski końcowe

Atak nożownika w hipermarkecie w Olkuszu pokazuje, jak istotne jest posiadanie klarownych procedur reagowania na podobne incydenty. Powyższe wytyczne mają na celu minimalizację strat i zapewnienie bezpieczeństwa wszystkich obecnych na miejscu. Przeszkolenie personelu, regularne ćwiczenia ewakuacyjne oraz współpraca z policją i służbami ratunkowymi są kluczowe w skutecznej ochronie życia i zdrowia ludzi.

Rekomendacje:

- Regularne szkolenia ochrony i personelu w zakresie reagowania na ataki.
- Symulacje ewakuacji w warunkach rzeczywistych.
- Instalacja dodatkowych kamer monitoringu oraz systemów alarmowych.
- Współpraca z lokalnymi służbami porządkowymi i ratunkowymi.

OBOWIĄZKI OPERATORA MONITORINGU PRACOWNIKA OCHRONY NA WYPADKACH ATAKU NOŻOWNIKA LUB OSOBY Z NIEBEZPIECZNYM NARZĘDZIEM

Operator monitoringu pełni kluczową rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa osób przebywających w obiekcie chronionym. Jego zadaniem jest nie tylko bieżąca obserwacja sytuacji, ale również natychmiastowa reakcja na zagrożenia, koordynacja działań ochrony oraz przeprowadzanie procedur ewakuacyjnych w sytuacji kryzysowej. W przypadku ataku nożownika lub osoby z niebezpiecznym narzędziem, czas reakcji oraz odpowiednie procedury mają kluczowe znaczenie dla ograniczenia liczby ofiar i minimalizacji skutków ataku.

2. OBOWIĄZKI OPERATORA MONITORINGU

2.1. Stała obserwacja i analiza zagrożeń

Operator monitoringu ma obowiązek:

- Nieustannej obserwacji obrazu z kamer, szczególnie w obszarach o wysokim natężeniu ruchu.
- Identyfikacji podejrzanych zachowań, takich jak agresja, nietypowe ruchy, zasłonięta twarz, ukrywanie przedmiotów w odzieży.
- Analizy nagrań w czasie rzeczywistym w celu wykrycia potencjalnych zagrożeń.
- Współpracy z innymi członkami ochrony w celu prewencyjnego eliminowania sytuacji niebezpiecznych.

2.2. Rozpoznanie i potwierdzenie zagrożenia

W przypadku zauważenia osoby uzbrojonej lub zachowującej się agresywnie operator powinien:

- Natychmiast przełączyć kamerę na największe możliwe zbliżenie w celu dokładnej identyfikacji zagrożenia.
- Sprawdzić nagrania z ostatnich minut, aby ocenić, jak długo podejrzany przebywał w obiekcie oraz czy wcześniej wykazywał niepokojące zachowania.
- Zgłosić zagrożenie zespołowi ochrony na miejscu poprzez system komunikacji wewnętrznej.
- Powiadomić odpowiednie służby ratunkowe (policję, pogotowie ratunkowe) poprzez numer alarmowy, podając szczegóły dotyczące sytuacji.

3. NATYCHMIASTOWA REAKCJA NA ZAGROŻENIE

3.1. Powiadomienie ochrony i służb ratunkowych

- Przekazanie informacji ochroniarzom na miejscu o lokalizacji i wyglądzie sprawcy oraz o rodzaju posiadanego przez niego niebezpiecznego narzędzia.
- Wysłanie ostrzeżenia do wszystkich pracowników ochrony i kierownictwa obiektu.

- Powiadomienie policji z podaniem dokładnych informacji (lokalizacja, liczba podejrzanych, rodzaj broni, liczba osób w zagrożonej strefie).

3.2. Koordynacja działań ochrony

- Informowanie zespołu ochrony o każdej zmianie sytuacji na żywo.
- Wskazywanie tras poruszania się sprawcy i możliwych miejsc jego zatrzymania.
- Współpraca z zespołem interwencyjnym w celu podjęcia działań neutralizujących zagrożenie.

4. PROCEDURY EWAKUACYJNE

4.1. Ocena konieczności ewakuacji

Operator monitoringu powinien:

- Ocenić stopień zagrożenia i określić, czy istnieje konieczność przeprowadzenia pełnej ewakuacji obiektu.
- Ustalić, które drogi ewakuacyjne są bezpieczne, a które mogą być zagrożone obecnością sprawcy.
- Przekazać informacje osobom odpowiedzialnym za przeprowadzenie ewakuacji.

4.2. Uruchomienie systemów alarmowych

- Aktywacja systemu alarmowego lub komunikatu głosowego informującego o konieczności opuszczenia budynku.
- Informowanie o kierunkach ewakuacji oraz konieczności unikania stref zagrożenia.

4.3. Monitorowanie przebiegu ewakuacji

- Obserwacja kamer w celu śledzenia, czy ewakuacja przebiega sprawnie i czy nie dochodzi do paniki.
- Powiadomienie służb ratunkowych o ewentualnych osobach pozostających w strefie zagrożenia.

5. ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH W OBIEKCIE

5.1. Ograniczenie dostępu do obszaru zagrożenia

- Natychmiastowe zamknięcie drzwi do stref zagrożonych, jeśli pozwalają na to systemy kontroli dostępu.
- Wskazywanie ochroniarzom miejsc, w których ukrywają się osoby cywilne, aby mogli zapewnić im bezpieczeństwo.
- Powiadomienie zespołu interwencyjnego o możliwych kierunkach ucieczki sprawcy.

5.2. Informowanie osób zagrożonych

- Poprzez system nagłośnienia lub komunikaty SMS przekazanie instrukcji dotyczących zachowania w sytuacji ataku.
- Nakłanianie osób znajdujących się w pobliżu zagrożenia do pozostania w ukryciu, jeśli ewakuacja nie jest możliwa.
- Podawanie informacji o zbliżaniu się służb ratunkowych.

6. PO ZAKOŃCZENIU ATAKU

6.1. Współpraca z policją i służbami ratunkowymi

- Udostępnienie nagrań z monitoringu do celów śledztwa.
- Przekazanie raportu dotyczącego przebiegu ataku i działań podjętych przez ochronę.
- Współpraca przy identyfikacji sprawcy oraz potencjalnych ofiar.

6.2. Analiza sytuacji i wdrożenie ulepszeń procedur bezpieczeństwa

- Przeanalizowanie działań podjętych podczas incydentu w celu wyciągnięcia wniosków.
- Wprowadzenie ewentualnych zmian w procedurach bezpieczeństwa, aby lepiej reagować w przyszłości.
- Szkolenie zespołu ochrony na podstawie wniosków z przeprowadzonego ataku.

Operator monitoringu pełni kluczową rolę w wykrywaniu, reagowaniu i koordynowaniu działań w przypadku ataku nożownika lub osoby z niebezpiecznym

narzędziem. Jego szybka reakcja, umiejętność analizy sytuacji oraz koordynacja z innymi członkami ochrony mogą znacząco wpłynąć na bezpieczeństwo osób przebywających w obiekcie. Odpowiednie procedury i szkolenia są niezbędne, aby zapewnić skuteczne i profesjonalne działanie w sytuacjach kryzysowych.

OBOWIĄZKI GRUPY INTERWENCYJNEJ NA WYPADEK ATAKU NOŻOWNIKA W HIPERMARKECIE

Atak nożownika w przestrzeni publicznej, takiej jak hipermarket, stanowi poważne zagrożenie dla życia i zdrowia osób postronnych. Dlatego też, grupa interwencyjna musi działać zgodnie z procedurami i w sposób skoordynowany, aby jak najszybciej zneutralizować zagrożenie, zabezpieczyć teren i zapewnić bezpieczeństwo cywilom.

2. PROCEDURA URUCHOMIENIA INTERWENCJI

2.1. SYGNAŁ ALARMOWY

W przypadku otrzymania zgłoszenia o ataku nożownika, operator Centrum Monitoringu niezwłocznie:

1. Wysyła sygnał alarmowy „Czerwony” do grupy interwencyjnej.
2. Powiadamia służby ratunkowe, w tym trzy jednostki policji oraz ratownictwo medyczne.
3. Monitoruje sytuację na kamerach i przekazuje informacje o miejscu zdarzenia oraz ruchu napastnika.

2.2. WYSŁANIE GRUPY INTERWENCYJNEJ

Grupa interwencyjna, dysponująca dwoma pojazdami, w pełnym uzbrojeniu i wyposażeniu w środki przymusu bezpośredniego, natychmiast przemieszcza się na miejsce zdarzenia. Każdy funkcjonariusz ubrany jest w strój typu „Żółw”, zapewniający ochronę przed ciosami nożem i innymi obrażeniami.

3. DZIAŁANIA OPERACYJNE GRUPY INTERWENCYJNEJ

3.1. ROZPOZNANIE SYTUACJI

Po przybyciu na miejsce grupa interwencyjna:

1. Na podstawie informacji z monitoringu i świadków ustala liczbę napastników, uzbrojenie oraz lokalizację.

2. Ocenia, czy zagrożenie jest aktywne i czy napastnik nadal stanowi bezpośrednie zagrożenie dla osób postronnych.
3. Koordynuje działania z przybyłymi jednostkami policji i ratownictwa medycznego.

3.2. ZABEZPIECZENIE TERENU

1. Ewakuacja ludności ze strefy zagrożenia – organizowanie wyjścia awaryjnego i korytarzy ewakuacyjnych.
2. Ustawienie kordonu i kontrolowanie dostępu do zagrożonego obszaru.
3. Udzielanie pierwszej pomocy poszkodowanym do momentu przybycia zespołu ratunkowego.

3.3. NEUTRALIZACJA ZAGROŻENIA

Jeśli napastnik nadal stanowi zagrożenie, grupa interwencyjna stosuje następujące środki:

1. **Użycie środków przymusu bezpośredniego:**
 - o Gaz pieprzowy w celu obezwładnienia napastnika.
 - o Paralizator elektryczny, jeśli napastnik nie reaguje na polecenia.
 - o Pałka teleskopowa, gdy napastnik pozostaje agresywny.
2. **Użycie broni palnej** – wyłącznie w sytuacji, gdy inne środki zawiodły i napastnik stanowi bezpośrednie zagrożenie dla życia.
3. **Obezwładnienie i zatrzymanie napastnika**, zakucie w kajdanki i przekazanie policji.

3.4. WSPÓŁPRACA Z POLICJĄ

Po przybyciu jednostek policyjnych:

1. Przekazanie raportu sytuacyjnego dowódcy operacji policyjnej.
2. Zapewnienie wsparcia w zabezpieczeniu miejsca zdarzenia.
3. Przekazanie napastnika do aresztu.

4. DZIAŁANIA PO INTERWENCJI

4.1. BEZPIECZEŃSTWO I POMOC POSZKODOWANYM

1. Zapewnienie wsparcia psychologicznego dla świadków i osób poszkodowanych.
2. Identyfikacja świadków zdarzenia i zabezpieczenie materiału dowodowego.

4.2. SPORZĄDZENIE RAPORTU

Każdy członek grupy interwencyjnej zobowiązany jest do sporządzenia raportu zawierającego:

1. Opis sytuacji i podjętych działań.
2. Rodzaj użytych środków przymusu.
3. Liczbę poszkodowanych i świadków.

Skuteczna interwencja w przypadku ataku nożownika wymaga szybkiej reakcji, ścisłej współpracy z policją i służbami ratunkowymi oraz odpowiedniego przygotowania taktycznego. Każdy funkcjonariusz musi działać zgodnie z ustalonymi procedurami, by minimalizować zagrożenie i chronić życie ludzi.

Obowiązki pracownika ochrony w świetle prawa i etyki zawodowej

Zapewnienie bezpieczeństwa osób i mienia jest jednym z kluczowych elementów funkcjonowania państwa prawa. W Polsce obowiązki pracowników ochrony regulowane są przez szereg aktów prawnych, począwszy od Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, poprzez ustawę o ochronie osób i mienia, aż po kodeksy karne i cywilne. Niezwykle istotnym aspektem zawodu ochroniarza jest nie tylko stosowanie środków prewencyjnych, ale także odpowiednia obserwacja, skupienie i dbałość o dobro osób podlegających ochronie.

W niniejszym artykule przedstawione zostaną kluczowe regulacje prawne dotyczące obowiązków pracowników ochrony, konsekwencje prawne niewłaściwego wykonywania zadań oraz etyczne aspekty związane z zapewnianiem bezpieczeństwa osobom i mieniu.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie bezpieczeństwa jest Konstytucja RP, w której zawarte są prawa i obowiązki obywateli oraz instytucji państwowych. Kluczowe zapisy dotyczące ochrony osób i mienia obejmują:

- **Art. 5 Konstytucji RP** – Państwo zapewnia bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne.
- **Art. 38 Konstytucji RP** – Każdy człowiek ma prawo do ochrony życia.
- **Art. 31 ust. 3 Konstytucji RP** – Ograniczenia w zakresie korzystania z praw i wolności mogą być ustanowione jedynie w celu ochrony porządku publicznego, bezpieczeństwa lub wolności i praw innych osób.
- **Art. 41 ust. 1 Konstytucji RP** – Każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą, której naruszenie może nastąpić wyłącznie na podstawie ustawy.

Powyższe zapisy wskazują, że obowiązkiem państwa jest ochrona obywateli, co przenosi się również na instytucje publiczne i prywatne firmy ochroniarskie, które mają działać w granicach prawa i zgodnie z zasadami etyki.

Ustawa o ochronie osób i mienia

Podstawowym aktem regulującym pracę ochroniarzy jest **ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 roku o ochronie osób i mienia**. Reguluje ona działalność firm ochroniarskich oraz określa obowiązki pracowników ochrony.

Zgodnie z ustawą, do podstawowych obowiązków pracownika ochrony należą:

- **Zapewnienie bezpieczeństwa osób** – zapobieganie sytuacjom zagrażającym zdrowiu i życiu ludzi.
- **Ochrona mienia** – zapobieganie kradzieżom, dewastacjom i innym naruszeniom prawa.
- **Monitorowanie terenu i sytuacji** – prowadzenie stałej obserwacji obiektów, osób i potencjalnych zagrożeń.
- **Współpraca z organami ścigania** – zgłaszanie przypadków naruszenia prawa odpowiednim służbom.
- **Przestrzeganie zasad użycia środków przymusu bezpośredniego** – stosowanie siły jedynie w sytuacjach określonych prawem.

- **Obserwacja otoczenia i analiza zagrożeń** – kluczowy aspekt pracy ochrony, który pozwala na wykrywanie potencjalnych zagrożeń zanim do nich dojdzie.

Konsekwencje prawne niewłaściwego wykonywania obowiązków

Pracownik ochrony, który nie przestrzega przepisów prawa, może ponieść konsekwencje na różnych poziomach:

1. **Odpowiedzialność karna** – Zgodnie z Kodeksem Karnym, ochrona osób i mienia nie zwalnia pracownika ochrony z przestrzegania prawa. Nieuzasadnione użycie siły może skutkować zarzutami o naruszenie nietykalności cielesnej (art. 217 KK), spowodowanie uszczerbku na zdrowiu (art. 156–157 KK) lub bezprawne przetrzymywanie osoby (art. 189 KK).
2. **Odpowiedzialność cywilna** – Poszkodowana osoba może dochodzić roszczeń odszkodowawczych za szkody wyrządzone przez ochroniarza, np. poprzez nieuzasadnione użycie środków przymusu.
3. **Odpowiedzialność dyscyplinarna** – Firmy ochroniarskie mogą nakładać kary dyscyplinarne na swoich pracowników za nieprzestrzeganie regulaminów wewnętrznych lub niewłaściwe wykonywanie obowiązków.

Etyka pracy ochroniarza

Pracownik ochrony powinien kierować się zasadami etyki zawodowej, które obejmują:

- **Obserwację i skupienie na zapewnieniu bezpieczeństwa** – podstawowy obowiązek, o którym wielu ochroniarzy zapomina. Czujność i analiza sytuacji pozwalają zapobiegać zagrożeniom, zanim się rozwiną.
- **Profesjonalizm i bezstronność** – ochrona osób i mienia musi odbywać się w sposób obiektywny, z poszanowaniem praw wszystkich obywateli.
- **Minimalizacja skutków zagrożeń** – zadaniem ochrony jest nie tylko reagowanie, ale również redukcja skutków sytuacji kryzysowych, np. poprzez udzielenie pierwszej pomocy.

- **Zapewnienie wsparcia psychicznego i medycznego** – w sytuacjach stresowych ochrona powinna zadbać o dobrostan osób, np. w przypadku ewakuacji czy ataków agresji.
- **Odpowiednie reagowanie na sytuacje kryzysowe** – szybka i zdecydowana reakcja ochroniarza może uratować życie i zdrowie osób przebywających w chronionym obiekcie.

Praca ochroniarza to nie tylko fizyczna obecność w danym miejscu, ale także odpowiedzialność za życie i zdrowie ludzi oraz bezpieczeństwo ich mienia. Pracownicy ochrony mają jasno określone obowiązki, wynikające z Konstytucji, ustawy o ochronie osób i mienia oraz kodeksów prawnych. Należy pamiętać, że przestrzeganie zasad etyki zawodowej oraz właściwa obserwacja i skupienie na zagrożeniach są kluczowe dla efektywnego wykonywania tej pracy. Właściwe działania ochroniarzy minimalizują ryzyko i skutki zagrożeń, zapewniając nie tylko fizyczne bezpieczeństwo, ale również psychiczny komfort osobom znajdującym się pod ich opieką. Tym samym zawód ochroniarza wymaga nie tylko siły fizycznej, ale także rozwiniętych umiejętności obserwacji, reagowania i empatii – cech, które są niezbędne dla profesjonalnego wykonywania obowiązków w zgodzie z prawem i etyką.

Marcin Niedopytalski

podkreśla: "Najważniejszym elementem naszej ustawy jest obserwacja otoczenia. Kluczowe jest umiejętne obserwowanie ludzi i ich zachowań, co pozwala zapobiegać zagrożeniom zanim się one pojawią."